

Bruynzeel, een vergeten kunstenaar.

=====
Het is al meer dan 14 jaar geleden dat de schrijver dezes de aanvankelijk nors en introvert overkomende heer Bruynzeel ontmoette. Na een tip van Guusje Sundemeijer werden destijds de stoute schoenen aangetrokken om deze vergeten en enigszins excentrieke zestiger te gaan bezoeken.

Bruynzeel is een tak van de fameuze familie met haar hout, potloden en parket. Doch hij heeft zich al op vrij jonge leeftijd teruggetrokken en zich gewijd aan kunst en magie. Bruynzeel was -naar zijn zeggen- op bepaalde manieren paranormaal begaafd. De man leefde eenzaam en teruggetrokken in een -nog bestaand- wit boerderijtje niet ver van de kruizing Eperweg - Berkenlaantje, een plek, waar nu, na jaren leegstand weer een jong gezin woont.

Toen ik Bruynzeel bezocht was ik in de roes van een suggestie van Hendrik Verburg om een bezoek te brengen aan alle Nunspeetse kunstschilders, teneinde meer over hun werk en leven te weten te komen. En passant werden zo hier en daar ook wat schilderijtjes "gebietst", hetgeen deze campagne voor mij extra aantrekkelijk maakte.

Met dat idee bezocht ik destijds ook Bruynzeel, maar ik hoorde vooraf over zijn excentrieke en vrij vreemde levenswijze, zodat ik met enige schroom op een vrije woensdagmiddag richting Eperweg toog.

Zo gezegd, zo gedaan. Na een telefonische afspraak was het uur daar en tot mijn toch wel grote verbazing was de man extreem hartelijk. Hij liet me binnen en kletste honderduit over zijn werk en de daarbij sterk verweven passie. Bruynzeel wist zijn onderwerp, dat meestal dood en wedergeboorte betrof op een heel aparte, zelfs afstandelijke wijze te benaderen.

In zachte pasteltinten zette hij zijn gevoelens op het doek. Zijn onderwerpen bestonden uit plantstructuren, mystieke ronde vormen, soms tegen het abstracte aan. Later heeft hij volledig de vorm losgelaten en is hij uitsluitend gaan schilderen in kleur-eenheden, met een sterke kadering van afzonderlijke lijnen, banen en cirkels.

In zijn schilderijen komt vooral de angst voor de overgang - het transformeren van materie naar anti-materie - sterk tot uitdrukking. Bruynzeel ziet de dood als een overgang van het materiële tot het geestelijke. Zijn schilderijen zijn boodschappen van geesten van zijn vrienden, ouders en tijdgenoten. Hij geloofde, dat hij ook na de dood kon schilderen. Vaak ziet men in wolken bepaalde vormen. De wolkenhemel is, volgens Bruynzeel, een communicatiemedium van alle geesten. Als geesten teveel tegelijkertijd willen uitdrukken slaat de lucht dicht en ontstaat er regen. Woedende geesten veroorzaken onweer, stormen en orkanen. Maar als zij rusten of zich vergenoegd voelen, is het onbewolkt. Daar er ieder jaar steeds meer geesten komen, is de kans op een onbewolkte dag steeds geringer.

Zo hebben we destijds een hele middag door gepraat over allerlei vormen van kunst en magie. Bruynzeel zag de Nunspeetse schilderskring als een bekrompen, orthodoxe society, waarin weinig rek zat. Hij wilde zich ook niet inlaten met deze groep. Alleen Sundemeijer was iemand met wie hij destijds enig kontakt onderhield.

Daar ik als jongen van 15 -het was zeker langer dan 14 jaar geleden, dat ik Bruynzeel ontmoette- meer geïnteresseerd was in figuratieve kunst, gaf Bruynzeel me als blijk van waardering -ongevraagd- een doek mee, voorstellend een boerderijtje langs een der tochten te Giethoorn. Een doek dat, ondanks het primitieve palet toch een vorm van superrelativisme uitstraalt. Een werk dat zeker niet tot de "groten der aarde" gerekend kan worden, maar waarin zich wel de figuur Bruynzeel afspiegelt zoals ik hem gekend had. Ik stel dit artikel duidelijk in de verleden tijd, daar Bruynzeel enkele jaren later vrij plotseling is overleden. Al zijn werk -op enkele stuks na- heeft hij (laten) verbrand(en). Het vuur geeft een menselijke boodschap en gedachte die translatie, waardoor geesten de boodschap kunnen bevatten. Vandaar dat we kunnen spreken van "Bruynzeel een vergeten kunstenaar".